

Latwefch u Awises.

Nr. 14. Zettortdeena 1ma April 1848.

Us Awischu laffitajeem.

Ka us tahlu siweschu semmi aissgahjuscha drauga no turrenes atlaista grahamata winna draugeem jo leelu preeku darra, ta zerreju, ka ir schi appakschä stahwedama dseefmixa tafs preeksch pahri mehnescchein pee Deewa aissgahjuschas basnizlunga-atraitnes Müller, ko starp winnas atlifiksheem raksteem esmu atraddis, wisseem winnas pasihstameem, ar kurreem ta daschureis schinnis lappinäs irr farunnajufees, teem daschu labbu mahzibu dohdama, buhs ka weena jo patihkama atskanka no debbesim, un to tadeht eeleeku schinnis awises.

Taurisch un bitte.

Rahds putniisch, ko tik peedsimmis,
Smuks, raibs bij ispuschkohts,
Weens tauriasch prohti nosauzams,
Ko wissi pasihst gan.

Ar saweem platteem spahrnineem
Las nu wissapkahrt freen,
No pukkites us pukkiti;
Prett wisseem leelijahs:

„Apfakteet mannu kaistumu!
Ta stahsta pasafka, —
Wisch wisseem ussauz fehrsedams,
Lai scho jel apbrihno.

„Pateesi! ne kur preilenes.
Neds jaunus fungus reds,
Kas ta, ka es buhs puschkoti,
Kaut apseltiti buhs.“

Ta nu schis geckis gresnojahs,
Un atkal tahlak freen;
Us weenreis atrohn bittiti
Pee dahbol' seedineem.

„Nohst! uskleeds tai, tu neskasta!
Ka tu mon dusmas darr! —“
Ak! fakka schi lehnprahrtigi:
„Woi tu jaw pasihst man?“

„Nahz apfatt' mannas mahjinas,
Un raug', ko strahdaju;
Lab redsesi, kas labbi derr,
Un fahksi kaunetees!“

„Tik tas pateesi zeenijamis,
Kas strahda tikkuschi!
Laws gresnumis ne kur mihlejams
Par wissi pafauli!“

Wagner.

Tauna sanna.

Pilkalnes pagastam Merretas draudse 9ta Merz mehnescħā deenā leelas behdas usgahja, jo pehz maltites zehlehs weenā pirti ugguns, kas pee lohti stipra wehja ahtri isplattijahs, un — jebschu gan leels pulks lauschu drihs fa-skrehja us glahbšchanu — tafs tuwu ween' pee ohtras stahwedamas mahjas ar leefmahm ka klahdin apklahja, un pahri stundēs tschetru gohdigu pahrtikkuschi faimneeku mahjas aprikha, ta ka bes weenas pirts un trim riħajni ne meetu galliñsch teem ne atlifka. No 2 mahjahn wehl fcho isglahbe, bet abbejās ohtrās itt neko, ta ka nu leels pulks lautinu bes mai-ses kummohfa, bes drahnhalm, bes mahju-traukeem, bes darba-eerohtschein, ar wahrdū falkoħt ittin tukkuschi palikkuschi. — Echo gauschi apbehdinatu lautinu zerriba stahw us to wifsscheħligu Deewu, kas neweenu tam ustizzedamu ne pamett bes paliga, kas saweem behrnejem gan brihscham gruhtu kruſtu usleek, bet teem tad arri spehku dohd, to paschu pa-nest; — us sawu zeenigu fungu, kas sawu teħwa-roħku schinnis gruhtas deenās no teem teescham ne atraus, un us saweem miħleem draugeem un kaiminem, kas schoħs Salamana

wahrdus peeminnedami: kas par to nab-
bagu apschehlojahs, tas aisdohd tam
Kungam, un tas atmafkahs winnam
fawu labdarrifchanu, fawu firdi teem
ne aisslehḡs, bet katrs pehz fawas eespehfcha-
nas meklehs, winna affaras teem noschahwah.
Lai tas Wissu-schehligais teem palihds, pehz
pahrzeestahm behdahm atkal eekultees laime un
labklahfchanā!

Wagner.

Spehlmannis wilku-bedrē.

Preefsch ne itt daudseem gaddeem bija Wahz-
semmes meschōs dauds wilki, un dasch semneeks
Wahzsemme sinn to notikkumu no ta spehl-
manna wilku bedrē tik labbi, ka tas buhtu
wakkar notizzis, jebchu winnam to jaw winna
tehwa tehws irr stahstijis. Schis notikkums
irr prohti tas: Kahdā reise gahje kahds spehl-
mannis no schenka us mahjahn, kur winsch
teem kautineem libds pufsnakti bija preefschā
spehlejis. Wihriach libds schim ne bija tee-
scham par taisnu zellu us mahjahn gahjis, bet
bija arween par dischu zellu gahjis; bet nu
winsch gahje par kahdu maſu un taisnaku zellu us
mahjahn, un eenahze tadeht scho reis tumschā,
beesā meschā, zaur ko wiſch eedams apmaldi-
jahs, un tik tahtu schlikhi no zelka nogahje, ka
winsch pehzgallā bedrē eekritte, ko kahds geh-
geris preefsch wilku kerfchanas bija israzzis.
Leelas bailes winkam jaw bija, kad wiſch us
libdsenu semmi eedams weenreis eeksch dſilluma
brauze, bet wehl jo leelakas bailes tam us-
gahje, kad wiſch us kahdu dſihwu lohpu us-
kritte, kas arri no bailehm augsti ussprahga,
un gandrihs ko no pakkas krist laide; bet nu
wiſch manija, ka winna labs draugs schinni
bedrē wilks bija, kas winnu ar sawahm farka-
nahm uggunainahm azzim usluhkoja. Zits
nu winna ne kas ne bija rohkā, ka winna
pijohlite; un eeksch tahm leelahm bailehm
wiſch fahze preefsch tahs atwehrtas wilka riħ-
les „zauru-schehnu“, un wehl zittus fawus

dantschus us pijohli raut, bet ta ka scho reis
winnam tee ne mas lustigi ne rahdijahs, ka
schenki pee pilnas blaſchkes; bet muhsu wilzi-
nam warreja gan schis musihkis lohti patih-
kams buht, jo winsch eefahze lihdsā fmalku
stabbuli puht, prohti negantigi faukt, ta ka
tee zitti wilki, winna kammaradi, to schehligu
musihkis isdsirduschi arri fahze lihds stabbuleht,
ta ka wilku kauſchana brihscham tik turwu nahze,
ka muhsu spehlmannitum, pee ka weenam wil-
kam wehl ne bija labbi ko uskohst, kur tad wehl
diweem, waijadseja katrā azumirkli bihtees,
ka wehl ohtis, tresch jeb zettorts weefis ne
kahpj semmē pee winna masuma gallas. Spehl-
mannis arweenu azzis us aufschu pazechle, woi
jaw gaifma ne buhs; jo ta spehleſchana win-
nam ne kad schenki ne bija ta apnikkuſe, un tik
ilgi rahdijufes, ka taggad, un winsch labbak
buhtu malku zirtis gaddu apkahrt bes sveht-
deenahm, ne ka te weenam wilkam preefschā
spehlejis. Eekams gaifma aufe, bija jaw
muhsu leelam spehlmannim diwi seidas notruh-
kuschas, un kad jaw deena fahze rahditees,
notruhke jaw arri ta trescha seide, un nu muhsu
spehlmannis, ta ka Wahzu leelais pijohlu-
foehlmannia meisteris Paganinus, tik wehl us
ween u un to heidsamo seidi spehleja, un buhtu
ta wehl truhkuſe, tad buhtu wilziasch, kas
zaur leelu puhſchanu wissu zauru nakti wehl jo
wairak isfalke, wairs laika ne dewis, atkal
seides uswilkt, bet buhtu tam pee kaschoka tai-
fijees. Te par laimi atnahze gehgeris, wez-
zais Justinsch, kas jaw no tahenes wilku
kauſchana ſadsirdejis, bet leelo spehlmanni tik
turwumā isdsirdejis us weenu seidu wehl „is-
eefchanas marſchi no ſchihs pafaules“ spehle-
johbt. Schis nu wehl paſchā laikā muhsu spehl-
manni no wilka naggeem ispeſtiſa, un to no
bedres ahrā iswilke, un to wilku tulih̄t no-
ſchahwe. Spehlmannis nu wissu nakti isſpeh-
lejes gahje nu itt kluffam fawu zellu probjam,
un apnehmahs turplikkam labbak par deenu un
par riktigu zellu mahjās eet, ne ka par taisneem
un maseem zelleem. Ta spehleſchana schenki
winnam nu bija parwissam atreebusfees, ta ka

winsch kahdu reis sawam draugam effoht teizis,
winsch labbaki gribboht ar sawu addatu (jo
winsch bija arri frohderis) sawu deenischku
maisiti faspehleht, un kād wianam arri us-
nahktu luste kahdu reis pahr seidahm pahrraut
pahri, tad winsch labbaki basnizā: "Deewēs
Kungs mehs flawejam" spehletu, ne kā frohgā
weenu jandaliti; jo no basnizas arween effoht
tas zelsch jo taifnaks un drohfschaks us mah-
jahn, ne kā no frohga.

Schoenberg.

Rau, kō brandwihns ne darrā!

Nebā schee tee pirmee, kas zaur brandwihnu
feri laizigā un muhschigā pohstā gahschahs.

Preefsch seemas-swehtkeem, tāi leelā fallā,
gahje kahds baggats slaktera dehls no Leepa-
jas us semmehm lohpus pirk. Schis kün-
dsinch arri labs sihwu sahlu mihtotajs, loh-
pus sapirzis eet us mahjahn; bet kā jaw, mih-
kais laffitajs, manni, ne ar tukschu duhschu,
bet ar pilnu galwu. Ne tahli no Leepajas,
pee ta jauna zella (schossejas) scho kahjas wairs
ne nefs, un schis pakriht pee zellallas mee-
gam nosnaustees; un tē labs gohdigs saglis
nahk, nowek tam sahbatas, sekkes, atnemm
zeppuri un zimduis un wehl zittas leetas, un
eet sawu zellu, un atstahj to plikklu brandwihnu-
twalka guilloht. Pehz laika brauz zella-wihrs
un eerauga scho, eet klah un atrohn to pee-
dsehruschu guilloht; bet kahjas un rohkas bija
jaw pawissam atfalluschas un mas dsihwu.
Winsch nu tik labs buhdams to aishwedde us
pilsatu, kur winsch tikke pretti nemts. — Woi
nu winsch wehl dsihws irr, jeb mirris, to rat-
statais kladri ne sinn, bet tik to rikti sinn,
ka brandwihns tam rohkas un kahjas atfaldeja.

Tāpat arri no Treknū pagasta (Gramsdes
Kirsphehlē) brauze arri tāi leelā fallā kahds puß-
muhscha wihrs us Leepaju ar labbibu. Winsch
labbi brandwihnu riħkē falehjis, brauze us
labbibas wesumu fehdedams, un schis pilnā

reibumā buhdams fabze us wesumu fnaust,
sirgi nogahje no zella grahwī, un apgahse we-
sumu, tā kā schis pakritte wesumam appakschā.
Pehz laika abrauze zitti laudis, un atradde
to nu wehl appaksch wesuma guilloht; bet jaw
nomirruschu. — Deewēs lai irr wiana dweh-
felei schehligs!

Schoenberg.

Butschofchanahs.

Tā runna, kā effoht grehks butschoht, —
Man dohmaht, tas ne warr buht tees;
Jo kamehr irr dsiswojschi pahri,
Lee allasch irr butschojuschees.

Jo, ja tas ne buhtu par gohdu,
Woi butschohtohs muishineeki?
Un ja tas tā buhtu neswehti,
Tad fargatohs mahzitaji.

Ja buhtu tas brhnun' nejaufi,
Tad meitas to ne peelaistu;
Ja buhtu ta japehrk par naudu,
Tad nabbagi ne dabbatu. —

E. Diensberg.

Teesas fluddinashanas.

Us pawehleschanu tāhs Keiseriftas Majestees,
ta Patvaldineeka wissas Krewu walts ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Kursites pagasta teesas zaur scho fin-
namu darrihts, kā turpat tāi 2trā April f. g. to Wezz-
Swahrdes fainneeku Duhsainu Krist Ohgul parradu
deht wairaksohlitajam deenestī issohlis. Kursites pa-
gasta teesa, tāi 13tā Merz 1848. ²

(L. S.) Fahne Treugut, peesehdetajs.
(Mr. 198.) J. Freiberg, teesas frihweris.

Us Talses oprinka teesas pawehleschanu tohp no
Ahrlawas pagasta teesas zaur scho finnamu darrihts, kā
to atlikuschu mantu ta nomirruscha frohderia Johann
Jakob Graß tāi 1mā April f. g. Ahrlawas-basnizas-
frohgā prett kaitamu naudu wairaksohlitajeem uhtrupē
pahrdobs. To buhs wehrā likt! Ahrlawā, tāi 8tā
Merz 1848. ¹

(L. S.) †† Pagasta wezz. F. Bunkewitz.
(Mr. 14.) Pagasta teesas frihw. E. Freymann.

No Krohna Amburgas pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas parradu präfischanas buhtu pee ta no mahjahn islikta Katrjhnes - muischachas fainneeka Mahrku Indrika Leichmann, par ka mantu parradu dehl konkurse spreesta, usaizinati, lihds 22tru April f. g. ar sawahm präfischanahm scheit peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klaufishs. To buhs wehrâ likt! Amburgas pagasta teesa, tai 12tâ Webruar 1848.

(Nr. 160.) Gutmann, pagasta wezzakajš.
Brunowški, teesas frihweris.

tadi wiineem dubbulti ſawi parradi buhs jaatlihdsina. Behrsmuischachas pagasta teesa, tai 13tâ Merz 1848. 2
(Nr. 365.) Peeshdetajs Ratteneek.
Teesas frihw. F. Freymann.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu präfischanas buhtu pee tahs mantas ta nomirruscha Slaguhnes fainneeka Paiju Frizz Berg, par ka mantu mahju- un inventariuma-truhkuma dehl konkurse spreesta, usaizinati, diwu mehneshu starpâ no appalſchrakſitas dee- naas pee ſchihs pagasta teesas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klaufishs. To buhs wehrâ likt! Slaguhnes pagasta teesa, tai 1mâ Merz 1848. 2
(L.S.) ††† Krichjahn Swirbul, pag. wezz.
(Nr. 26.) Joh. Freyberg, teesas frihweris.

Krohna Amburgas pagasta teesa zaur scho finnamu darra, ka turpatt tai 5tâ un 7tâ April f. g. to lihds ſchim pee Pehterkalnes muischachas peederrigu plawu, Ruhnu purw u, no Zahneem 1848 us 6 gaddeem eelſch 14 dallahm wairakſohlitajam us arrenti iſſohlihs. Amburgâ, tai 18tâ Merz 1848.

(Nr. 263.) Gutmann, pagasta wezzakajš.
Brunowški, teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu präfischanas buhtu pee ta nomirruscha Sibpelesmuſchachas fainneeka Snikkeru Raspara Wezznukker, tohp zaur scho usaizinati, lihds 8tu Mei f. g. pee ſchihs pagasta teesas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klaufishs, Tapat arri teem, kas peeminnetam nelaikim ko parradâ, buhs peeteiktees un ſawus parradus aismalsah, zit-

No Krohna Aurenmuſchachas pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas präfischanas buhtu pee ta no mahjahn islikta Krohna Auzumuischachas fainneeka Sammel Zekabſohn no Dimsu mahjahn, par ka mantu parradu dehl konkurse spreesta, usaizinati, pee ſaudeſchanas ſawas teesas lihds 8tu Mei f. g. ar sawahm präfischanahm pee ſchihs teesas peeteiktees, ſawas peerahdſchanas peenest un peeminnetâ terminâ ſanahkt. Krohna Aurenmuſchachas pagasta teesa, tai 10tâ Merz 1848. 2
(L.S.) Peeshdetajs F. Brachmann.
(Nr. 152.) Teesas frihweris Berg.

Naudas, labbibas un prezzi tigus us plazzi. Rihgâ, tai 29tâ Merz 1848.

Sudraba naudâ.		Sudraba naudâ.				
Rb.	Kp.	Rb.	Kp.			
I jauns dahlderis	gelbeja	I 33	I pohds kannepu	tappe maksahs ar	I —	
I puhrs rudsu	tappe maksahs ar	I 55	I — limnu labbakas surtes	— —	I 80	
I — ſweefchu	— —	2 50	I — — ſliktakas surtes	— —	I 10	
I — meeschu	— —	I 30	I — tabaka	— —	— 65	
I — meeschu - putraimu	— —	2 20	I — dselseſ	— —	— 75	
I — ausu	— —	— 90	I — ſweesta	— —	2 20	
I — kveefchu - miltu	— —	3 50	I muzzza filku, preeſchu muzzâ	— —	6 75	
I — bihdeletu rudsu - miltu	— —	2 40	I — — wiſkſchnu muzzâ	— —	7 —	
I — rupju rudsu - miltu	— —	I 60	I — ſarkanas fahls	— —	7 25	
I — ſirau	— —	I 90	I — rupjas leddainas fahls	— —	6 50	
I — linnu - ſehklas	— —	2 25	I — rupjas baltas fahls	— —	4 75	
I — kannepu - ſehklas	— —	2 —	I — ſmalkas fahls	— —	4 25	
I — ſimmenu	— —	5 —				

Brihw drifkeht.

No juhrmallas-gubernias augstas waldischanas puffes: Hofrathe de la Croix.